

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

MATÈRIA		CURS		Unitats didàctiques		
Ciències Socials		2n ESO		1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
Dimensions	Competències bàsiques (annex 1)	Continguts clau (annex 2)	Avaluació			
Històrica	1	3,4,8,9	L'avaluació ha de ser contínua i per això s'establiran les pautes per a l'observació sistemàtica i el seguiment de l'alumnat al llarg del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per valorar el nivell d'assoliment caldrà tenir en compte: •La realització de proves i activitats competencials, tot valorant els aspectes procedimentals i els continguts clau treballats i que serviran per verificar l'assoliment de les competències bàsiques en funció dels criteris d'avaluació establerts •El treball a l'aula i els deures: activitats, dossiers, presentacions, etc. •L'actitud davant l'aprenentatge: interès, assistència, participació, treball col.laboratiu i aprofitament de les sortides.	U1. La fragmentació del món antic: Els regnes germànics (l'Imperi Carolingi), l'Imperi Bizantí i l'origen i expansió de l'Islam U2. Al Andalus: La conquesta de la Península Ibèrica. Art Islàmic U3. L'Europa feudal: La societat estamental, economia i poders polítics. El paper de l'Església.	U4. Art Romànic i Gòtic U5. La Baixa Edat Mitjana: L'auge de la vida urbana i del comerç. U6. Catalunya a l'Edat Mitjana: Dels comptats catalans a la Corona catalano-aragonesa.	U7. Els regnes cristians hispànics. U8. Els habitants del planeta. U9. Les societats humanes i els fenòmens migratoris.
	2	1,13				
	3	8,14				
	4	6,16				
Geogràfica	5	19				
	6	17,18				
	7	21,27,28				
Cultural i Artística	8	12,15				
	9	6,14				
	10	16				
Ciutadana	11	8,17				
	13	11,27				
	Competències transversals					
	Digital: 2, 4 Lingüística: 1, 3, 5 Aprenre a aprendre: 3, 4					

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

Críteris metodològics generals:

- A partir dels coneixements previs de l'alumnat, i incentivant la seva participació en tot el procés d'aprenentatge, es treballarà cada tema amb:
- Una introducció per part del professorat, a partir d'esquemes, presentacions digitals i recursos audiovisuals.
- Lectura i interpretació de fonts primàries de tot tipus: mapes, gràfics, fotografies, estadístiques, premsa, etc.
- Activitats d'aprenentatge de diferents tipus, individuals i col.laboratives, amb especial atenció a la connexió entre els continguts clau i l'anàlisi de l'actualitat.
- Treballs de localització d'informació, tractament de dades i desenvolupament de les habilitats d'anàlisi i de comunicació en la publicació i presentació dels resultats, amb utilització de les TIC. Es donaran pautes per a la interpretació i valoració crítica de les fonts.

Mesures d'atenció a la diversitat:

S'aplicaran adaptacions a l'aula o Plans Individualitzats, segons la valoració de l'equip docent i l'ACAD

L'alumne/a haurà de seguir les classes regulars, amb orientació continuada del professorat, que adaptarà les activitats a les característiques de l'alumnat.

L'alumne elaborarà un dossier trimestral dels esquemes i exercicis.

L'avaluació tindrà en compte, a més, les proves adaptades que es faran al llarg del trimestre i, molt especialment, l'actitud i interès de l'alumne.

Es facilitarà material adaptat a l'alumne: llibre de text adaptat de Vicens Vives i materials de reforç, en paper i digitals.

Material i recursos:

-LLIBRE DE TEXT I VERSIÓ DIGITAL: GEOGRAFIA I HISTÒRIA. VICENS VIVES.

-EXPOSICIONS ORALS I TREBALLS EN GRUP: presentació d'un treball sobre la demografia de Santa Coloma.

-MATERIAL DE REFORÇ I AMPLIACIÓ: material fotocopiable per a activitats pràctiques, com per exemple, mapes, esquemes, mapes conceptuals i activitats interactives digitals (TIC).

-ÚS DE LES TIC: Llibre de text digital, activitats interactives, cerca d'informació, recursos audiovisuals: presentacions, documentals, pel.lícules, etc.

Activitats complementàries:

SORTIDES/TALLERS: Visita al Monestir de Pedralbes i al MUHBA i la Barcelona Gòtica

ANNEX 1: Competències bàsiques de l'àmbit social

Competència 1: Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica.
Competència 2: Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat.
Competència 3: Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals.
Competència 4: Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics.
Competència 5: Explicar les interrelacions entre els elements de l'espai geogràfic, per gestionar les activitats humanes en el territori amb criteris de sostenibilitat.
Competència 6: Aplicar els procediments de l'anàlisi geogràfica a partir de la cerca i l'anàlisi de diverses fonts, per interpretar l'espai i prendre decisions.
Competència 7: Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.
Competència 8: Analitzar les manifestacions culturals i relacionar-les amb els seus creadors i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat.
Competència 9: Valorar el patrimoni cultural com a herència rebuda del passat, per defensar-ne la conservació i afavorir que les generacions futures se l'apropriïn.
Competència 10: Valorar les expressions culturals pròpies, per afavorir la construcció de la identitat personal dins d'un món global i divers.
Competència 11: Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.
Competència 12: Participar activament i de manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.
Competència 13: Pronunciar-se i comprometre's en la defensa de la justícia, la llibertat i la igualtat entre homes i dones.

Competències transversals:

Àmbit digital:

Competència 2: Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per a la producció de documents digitals
Competència 4: Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals

Àmbit personal i social:

Competència 3: Desenvolupar habilitats i actituds que permetin afrontar els reptes de l'aprenentatge al llarg de la vida
Competència 4: Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable

Àmbit lingüístic :

Competència 1: Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls
Competència 3: Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement
Competència 5: Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística

ANNEX 2: Continguts clau

1. Textos de les ciències socials: descripció, explicació, justificació, interpretació i argumentació, i vocabulari propi.
2. Estratègies comunicatives en situacions d'interacció oral.
3. Cronologia i temps històric.
4. Coneixements històrics temporals.
5. Fonts primàries i secundàries.
6. Vincles entre el passat, el present i el futur. L'empatia històrica.
7. La memòria històrica.
8. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat.
9. El passat i el present de Catalunya en el context d'Espanya i d'Europa.
10. Models d'interpretació geogràfics i de fets històrics.
11. Les dones en la història i en les societats actuals.
12. Les manifestacions artístiques en el seu context històric. Valoració estètica. Estils i llenguatges expressius.
13. Anàlisi d'imatges i referents estètics. Descodificació de llenguatges icònics, simbòlics i audiovisuals.
14. Defensa, protecció i difusió del patrimoni historicoartístic i cultural.
15. Canvis, continuïtats i ruptures en el món de la cultura i l'art, i en les mentalitats.
16. La diversitat cultural i religiosa com a riquesa de les societats. Relativisme cultural.
17. Cerca, anàlisi i contrast d'informacions diverses.
18. Lectura i interpretació de mapes, plànols i imatges de diferents característiques i suports. Eines d'orientació espacial.
19. Interacció entre els grups humans i el medi. Activitats econòmiques i el seu impacte mediambiental. Matèries primeres i fonts d'energia.
20. Principals zones bioclimàtiques de Catalunya, Espanya, Europa i el món. Defensa i preservació del patrimoni paisatgístic.
21. Trets demogràfics, econòmics, socials, polítics i culturals de la societat catalana, espanyola, europea i del món. Població i poblament. Migracions.
22. Els grans àmbits geopolítics i econòmics. Models econòmics.
23. Organització política i territorial: àmbits local, nacional i internacional.
24. Globalització i intercanvi desigual. Mecanismes de cooperació internacional.
25. Desenvolupament humà sostenible.
26. Funcionament del sistema democràtic.
27. Drets humans.
28. Situacions de desigualtat, injustícia i discriminació.
29. Focus de conflicte en el món actual.
30. Identitats personals i col·lectives. Pertinença i cohesió social.

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	9	1r	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U1.La fragmentació del món antic: Els regnes germànics (l'Imperi Carolingi), l'Imperi Bizantí i l'origen i expansió de l'Islam Conèixer les civilitzacions que van aparèixer a les terres de l'Imperi Romà a partir del s. V: regnes germànics, Imperi Carolingi, Imperi Bizantí i aparició i expansió de l'Islam			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU		CRITERIS D'AVALUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS	
CAS 1 Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica. CAS 2 Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat.		CCAS3. Cronologia i temps històric. CCAS8. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat. CCAS4. Coneixements històrics temporals.		<ul style="list-style-type: none"> • Descriure les característiques dels regnes germànics i ubicar-los geogràficament • Situar en el temps i l'espai les diferents unitats polítiques que van coexistir a la conca mediterrània després de l'Imperi Romà • Conèixer l'organització social, econòmica i política de l'Imperi Carolingi i Bizantí • Analitzar l'origen de l'Islam, descriure les seves característiques i la seva difusió 	
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVALUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2		NIVELL 3	
CAS 1 – CCAS3 CCAS8	Ubica en el temps i l'espai els diferents regnes germànics i els imperis que van aparèixer al territori de l'Imperi Romà, i descriu alguna de les seves característiques principals.	Ubica en el temps i l'espai els diferents regnes germànics i els imperis que van aparèixer al territori de l'Imperi Romà, i explica i compara alguna de les seves característiques principals.		Ubica en el temps i l'espai els diferents regnes germànics i els imperis que van aparèixer al territori de l'Imperi Romà, i explica i compara alguna de les seves característiques principals. Analitza l'evolució de cada imperi.	
CAS 2 - CCAS4	Analitza algunes fonts, de manera pautada, per a donar resposta a algunes preguntes sobre l'Alta Edat Mitjana.	Analitza i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades sobre l'Alta Edat Mitjana.		Selecciona i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades i en formula de pròpies sobre l'Alta Edat Mitjana.	

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	9	1r	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U2. Al Andalus: La conquesta de la Península Ibèrica. Art Islàmic Conèixer l'expansió de l'Islam i la formació i característiques d'Al Andalus a nivell polític, econòmic i cultural.			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU		CRITERIS D'AVALUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS	
CAS 3: Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals. CAS 8: Analitzar les manifestacions culturals i relacionar-les amb els seus creadors i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat. CACV 5: Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences CACV 7. Comprendre i valorar el nostre món a partir de les arrels culturals que l'han configurat		CCAS6: Vincles entre el passat, el present i el futur. L'empatia històrica. CCAS 12: Les manifestacions artístiques en el seu context històric. Valoració estètica. Estils i llenguatges expressius. CCAS 16: La diversitat cultural i religiosa com a riquesa de les societats. Relativisme cultural.		<ul style="list-style-type: none"> • Ubicar en temps i espai l'expansió de l'islam • Analitzar l'evolució de les etapes de l'Al Andalus • Conèixer i valorar la importància del llegat econòmic, cultural i artístic andalusí a la península ibèrica. 	
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVALUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2		NIVELL 3	
CAS 3 – CCAS6	Ubica en el temps i l'espai l'expansió de l'Imperi islàmic i la conquesta de la Península Ibèrica.	Ubica en el temps i l'espai l'expansió de l'Imperi islàmic i la conquesta de la Península Ibèrica. Estableix les causes i descriu les diferents etapes d'Al Andalus.		Ubica en el temps i l'espai l'expansió de l'Imperi islàmic i la conquesta de la Península Ibèrica. Analitza les causes i explica l'evolució de les diferents etapes d'Al Andalus.	
CAS 8 - CCAS12	Describeix les aportacions d'Al Andalus en l'agricultura, l'artesania, el comerç, la cultura i l'art. Coneix les parts d'una ciutat andalusina i els grups socials que hi vivien.	Explica les aportacions d'Al Andalus: sistemes de regatge i nous conreus, el comerç i les funcions de les diferents parts i edificis de les ciutats. Compara les característiques dels diferents grups socials.		Explica i valora les aportacions econòmiques i culturals d'Al Andalus en comparació amb l'Europa feudal. Analitza i compara les característiques dels diferents grups socials	
CACV5 CACV7 – CCAS16	Describeix l'art islàmic i relaciona algunes de les seves característiques amb l'islam. Valora la importància del llegat andalusí.	Analitza l'art islàmic en el seu context cultural. Valora la importància del llegat andalusí i el vincula amb el present.		Analitza l'art islàmic en el seu context cultural i religiós. Valora la importància del llegat andalusí i el vincula amb el present per analitzar críticament la nostra relació actual amb les persones procedents del món islàmic.	

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	10	1r	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U3. L'Europa feudal: La societat estamental, economia i poders polítics. El paper de l'Església. Conèixer la configuració i funcionament de la societat feudal a nivell econòmic, social i polític.			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU		CRITERIS D'AVUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS	
CAS 1 Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica. CAS 7: Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació. CAS 2 Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat. CAS 13: Pronunciar-se i comprometre's en la defensa de la justícia, la llibertat i la igualtat entre homes i dones.		CCAS 8. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat. CCAS 4. Coneixements històrics temporals. CCAS 5. Fonts primàries i secundàries. CCAS 11. Les dones en la història i en les societats actuals.		<ul style="list-style-type: none"> • Analitzar la descomposició de l'Imperi Carolingi i el sorgiment del feudalisme. • Establir la piràmide feudal i les relacions entre els diferents estaments: vassallatge i servitud. • Conèixer les característiques de la monarquia feudal. • Conèixer les funcions i la forma de vida dels diferents estaments: noblesa, clergat i pagesos. 	
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2		NIVELL 3	
CAS 1- CCAS8	Descriure les invasions del s. IX i X, la descomposició de l'Imperi Carolingi i l'inici del feudalisme. Saber definir els conceptes de vassallatge i servitud.	Explicar la descomposició de l'Imperi Carolingi i vincular-la amb l'inici del feudalisme. Establir les relacions entre feudalisme i els conceptes de vassallatge i servitud.		Explicar les causes de la descomposició de l'Imperi Carolingi i la relació amb l'inici del feudalisme. Establir les relacions entre feudalisme i els conceptes de vassallatge i servitud. Comparar els dos conceptes i deduir-ne la composició de la piràmide feudal.	
CAS 7 – CCAS4	Dibuixar la piràmide feudal, diferenciar entre estaments privilegiats i no privilegiats i descriure les principals característiques de cada estament.	Explicar les diferències entre els estaments de la piràmide feudal i analitzar-ne les seves característiques.		Explicar les diferències entre els estaments de la piràmide feudal i comparar les característiques i relacions entre ells. Valorar la naturalesa de la desigualtat de la societat medieval i comparar-la amb l'actual.	
CAS 2- CCAS 5	Analitza algunes fonts, de manera pautada, per a donar resposta a algunes preguntes sobre la societat feudal.	Analitza i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades sobre la societat feudal.		Selecciona i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades i en formula de pròpies sobre la societat feudal.	

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

CAS 13- CCAS 11	Contesta preguntes plantejades a partir de fonts on s'analitza el paper de la dona a l'Edat Mitjana.	Comenta i contrasta fonts diverses sobre el paper de les dones a l'Edat Mitjana.	Selecciona i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada de les pròpies hipòtesis i opinions sobre el paper de les dones a l'Edat Mitjana i el compara amb la societat actual.
-----------------	--	--	---

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR
2n	ESO	10	2n	2020-2021
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT		
Ciències Socials		U4.Art Romànic i Gòtic Identificar i comparar els dos estils artístics de l'Edat Mitjana dins del seu context social i cultural		
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS	
CAS 8: Analitzar les manifestacions culturals i relacionar-les amb els seus creadors i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat. CAS 9: Valorar el patrimoni cultural com a herència rebuda del passat, per defensar-ne la conservació i afavorir que les generacions futures se l'apropriïn. CAS 10: Valorar les expressions culturals pròpies, per afavorir la construcció de la identitat personal dins d'un món global i divers.		CCAS 12. Les manifestacions artístiques en el seu context històric. Valoració estètica. Estils i llenguatges expressius. CCAS 13. Anàlisi d'imatges i referents estètics. Descodificació de llenguatges icònics, simbòlics i audiovisuals. CCAS 14. Defensa, protecció i difusió del patrimoni historicoartístic i cultural.	<ul style="list-style-type: none"> • Analitzar el romànic i el gòtic en el seu context històric, cultural i religiós. • Identificar i comparar els elements fonamentals d'aquests estils artístics. • Comentar obres artístiques explicant les diferències formals i culturals que permeten identificar-los com a pertanyents a un o altre estil artístic. 	
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVUACIÓ			
	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3	
CAS 8 – CCAS12 CCAS13	Describeix les característiques de l'art romànic i gòtic. Identifica en fonts iconogràfiques els elements fonamentals de cada estil.	Analitza i compara les característiques de l'art romànic i gòtic. Identifica en fonts iconogràfiques els elements fonamentals de cada estil i els diferència en obres comentades a classe.	Analitza i compara les característiques de l'art romànic i gòtic i situa en el seu context cultural i religiós. Identifica en fonts iconogràfiques els elements fonamentals de cada estil i els diferència en obres no comentades a classe.	
CAS 9 CAS 10 - CCAS14	De forma pautada, cerca i aporta obres artístiques dels diferents estils de Catalunya i en destaca algunes característiques principals.	Cerca i aporta obres artístiques dels diferents estils de Catalunya i en destaca algunes característiques principals.	Cerca i aporta obres artístiques catalanes dels diferents estils i comenta les seves característiques a classe, comparant-les amb manifestacions artístiques d'altres llocs de la península i d'Europa	

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	9	2n	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U5. La Baixa Edat Mitjana: L'auge de la vida urbana i del comerç. Conèixer les causes del creixement de les ciutats, les seves característiques, els grups socials urbans i la crisi del final de l'Edat Mitjana.			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS		
CAS 1: Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica. CAS 2: Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat. CAS 4: Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics.		CCAS 8. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat. CCAS 5. Fonts primàries i secundàries. CCAS 28. Situacions de desigualtat, injustícia i discriminació.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicar les causes del creixement de les ciutats • Descriure les ciutats medievals i vincular-les amb els grups socials que hi vivien. • Analitzar el paper de la burgesia en el desenvolupament urbà: gremis i comerç • Explicar i relacionar les causes de la crisi de la Baixa Edat Mitjana 		
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3		
CAS 1 – CCAS8	Enumera les causes del creixement de les ciutats i descriu les ciutats medievals i els grups socials que hi vivien.	Explica i relaciona les causes del creixement de les ciutats i descriu les ciutats medievals i els grups socials que hi vivien.	Explica i relaciona les causes del creixement de les ciutats i analitza les ciutats medievals en funció dels grups socials que hi vivien.		
CAS 2 - CCAS5	Analitza algunes fonts, de manera pautaada, per a donar resposta a algunes preguntes sobre els gremis i l'expansió comercial a partir del s.XIII.	Analitza i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades sobre els gremis i l'expansió comercial a partir del s.XIII.	Selecciona i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades i en formula de pròpies sobre els gremis i l'expansió comercial a partir del s.XIII.		
CAS 4 – CCAS 28	Enumera i descriu les causes i les conseqüències de la crisi de la Baixa Edat Mitjana.	Explica i relaciona les causes i les conseqüències de la crisi de la Baixa Edat Mitjana.	Explica i relaciona les causes i les conseqüències de la crisi de la Baixa Edat Mitjana. Valora l'impacte en els diferents grups socials.		

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	11	2n	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U6. Catalunya a l'Edat Mitjana: Dels comtats catalans a la Corona catalano-aragonesa. Conèixer la formació i evolució dels comtats catalans des de la Marca Hispànica a la Corona d'Aragó.			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU	CRITERIS D'AVALUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS		
CAS 1 Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica. CAS 2 Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat. CAS 4: Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics.		CCAS8. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat. CCAS3. Cronologia i temps històric. CCAS5. Fonts primàries i secundàries. CCAS9. El passat i el present de Catalunya en el context d'Espanya i d'Europa.	<ul style="list-style-type: none"> • Analitzar l'evolució de Catalunya des de la formació dels comtats catalans fins a la Corona d'Aragó. • Explicar els procés de feudalització i repoblació del territori. • Analitzar les característiques polítiques, econòmiques i socials de la Catalunya medieval. • Conèixer l'expansió mediterrània de la Corona d'Aragó • Analitzar les causes de la crisi de la Baixa Edat Mitjana a Catalunya 		
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVALUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3		
CAS 1 – CCAS8 CAS 4 – CCAS9	Ubica en el temps i l'espai l'evolució de Catalunya des dels comtats catalans fins a l'expansió de la Corona d'Aragó i descriu les principals etapes del procés.	Ubica en el temps i l'espai l'evolució de Catalunya des dels comtats catalans fins a l'expansió de la Corona d'Aragó i explica les etapes del procés.	Ubica en el temps i l'espai l'evolució de Catalunya des dels comtats catalans fins a l'expansió de la Corona d'Aragó i explica i relaciona les etapes del procés amb el feudalisme a nivell europeu.		
CAS2 – CCAS3 CCAS5	Analitza algunes fonts, de manera pautada, per a donar resposta a algunes preguntes sobre les característiques de la Catalunya medieval i la crisi de la Baixa Edat Mitjana.	Analitza i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades sobre les característiques de la Catalunya medieval i la crisi de la Baixa Edat Mitjana .	Selecciona i contrasta algunes fonts per a donar una explicació preguntes plantejades i en formula de pròpies sobre les característiques de la Catalunya medieval i la crisi de la Baixa Edat Mitjana.		

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	9	3r	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U7. Els regnes cristians hispànics. Conèixer la formació i expansió dels diferents regnes cristians a la Península Ibèrica i les seves característiques polítiques, econòmiques i culturals			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU		CRITERIS D'AVUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS	
CAS 1 Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica. CAS 2 Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat. CAS 8: Analitzar les manifestacions culturals i relacionar-les amb els seus creadors i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat. CACV 5: Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences		CCAS8. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat. CCAS3. Cronologia i temps històric. CCAS4. Coneixements històrics temporals. CCAS16. La diversitat cultural i religiosa com a riquesa de les societats. Relativisme cultural.		<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer la creació i evolució dels regnes peninsular i l'expansió en territori d'Al Andalus • Analitzar les característiques polítiques, econòmiques i socials de Castella • Valorar les aportacions culturals de cristians, jueus i musulmans en els regnes peninsulars medievals. 	
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2		NIVELL 3	
CAS 1 – CCAS3 CCAS8	Ubica en el temps i l'espai els diferents regnes hispànics i descriu el procés de formació i l'evolució de les fronteres amb l'Al Andalus.	Ubica en el temps i l'espai els diferents regnes hispànics i explica el seu procés de formació i descriu l'evolució de les fronteres amb l'Al Andalus.		Ubica en el temps i l'espai els diferents regnes hispànics i explica el seu procés de formació, les relacions entre ells i analitza l'evolució de les relacions entre aquests regnes i Al Andalus.	
CAS 2 - CCAS4	Analitza algunes fonts, de manera pautaada, per a donar resposta a algunes preguntes sobre les característiques polítiques, econòmiques i socials de Castella.	Analitza i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades sobre les característiques polítiques, econòmiques i socials de Castella.		Selecciona i contrasta algunes fonts per a donar una explicació argumentada a les hipòtesis o preguntes plantejades i en formula de pròpies sobre les característiques polítiques, econòmiques i socials de Castella.	
CAS 8 CACV 5 – CCAS16	Enumera les aportacions de cristians, musulmans i jueus en el regnes peninsular medievals.	Enumera i explica les aportacions de cristians, musulmans i jueus en el regnes peninsular medievals.		Enumera i explica les aportacions de cristians, musulmans i jueus en el regnes peninsular medievals. Valora el llegat de les diferents cultures com a substrat de la societat actual.	

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	12	3r	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U8. Els habitants del planeta. Conèixer els conceptes bàsics de la demografia; la distribució, dinàmica i estructura de la població mundial europea, espanyola i catalana; i l'evolució històrica de la població.			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS		
CAS 6: Aplicar els procediments de l'anàlisi geogràfica a partir de la cerca i l'anàlisi de diverses fonts, per interpretar l'espai i prendre decisions. CAS 18. Lectura i interpretació de mapes, plànols i imatges de diferents característiques i suports. Eines d'orientació espacial. CAS 11: Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític. CAD 2: Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per a la producció de documents digitals CAM 2: Emprar conceptes, eines i estratègies matemàtiques per resoldre problemes		CCAS 17. Cerca, anàlisi i contrast d'informacions diverses. CCAS 21. Trets demogràfics, econòmics, socials, polítics i culturals de la societat catalana, espanyola, europea i del món. Població i poblament. Migracions CCAD 9. Eines d'edició de documents de text, presentacions multimèdia i processament de dades numèriques CCAM 3. Càlcul (mental, estimatiu, algorímic, amb calculadora) CCAM 6. Representació de funcions: gràfics, taules i fórmules.	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer les dades de la població al planeta i la seva distribució desigual. • Ubicar i entendre les causes de les diverses densitats de població al món, a Europa, a Espanya i a Catalunya • Analitzar els diferents factors demogràfics i econòmics que configuren l'estructura de la població. Fer i interpretar piràmides de població. • Calcular i interpretar les taxes demogràfiques • Explicar l'evolució de la població al món: els models demogràfics. • Analitzar i valorar els problemes demogràfics en els països rics i empobrits i conèixer les polítiques demogràfiques. 		
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3		
CAS 6 CAS 18 – CCAS17	Descriu i ubica en el mapa la desigual distribució de la població al món.	Explica i ubica en el mapa la desigual distribució de la població al món.	Explica i ubica en el mapa la desigual distribució de la població al món i interpreta les projeccions de futur.		
CAS 11 - CCAS21	Descriu l'evolució de la població al món i les diferències entre els països rics i els empobrits.	Explica l'evolució de la població al món, descrivint els models demogràfics, i les diferències entre els països rics i empobrits.	Explica l'evolució de la població al món, interpretant els models demogràfics, i les diferències entre els països rics i empobrits. Valora els problemes que se'n deriven i fa hipòtesis sobre les possibles solucions.		

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

CAD2 – CCAD 9	Treballa en grup les activitats pautades pel professor sobre les dades demogràfiques de la seva ciutat i prepara, pautadament, una presentació digital de les conclusions.	Treballa en grup, autònomament, les dades demogràfiques de la seva ciutat i elabora una presentació digital per posar en comú les conclusions.	Treballa en grup, autònomament, les dades demogràfiques de la seva ciutat, les interpreta i elabora una presentació digital amb diversos recursos multimèdia per posar en comú les conclusions.
CAM 2- CCAM 3 CCAM 6	Calcula taxes demogràfiques i representar piràmides de població	Calcula taxes demogràfiques i representar piràmides de població, comparant dades i gràfics de diferents països.	Calcula taxes demogràfiques i representar piràmides de població, comparant dades i gràfics de diferents països i interpretant les diferències.

Programació didàctica Institut Puig Castellar. Seminari de Geografia i Història

NIVELL	ETAPA	DURADA (hores)	TRIMESTRE	CURS ESCOLAR	
2n	ESO	10	3r	2020-2021	
MATÈRIA		TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Ciències Socials		U9. Les societats humanes i els fenòmens migratoris. Conèixer la diversitat de societats al món i les seves característiques econòmiques i culturals (especialment l'europea, espanyola i catalana), i analitzar les migracions al món i en concret a l'àmbit més proper.			
PRIORITZACIÓ DE COMPETÈNCIES DE L'ÀMBIT DE LES CIÈNCIES SOCIALS I TRANSVERSALS		CONTINGUTS CLAU		CRITERIS D'AVUACIÓ EN RELACIÓ ALS OBJECTIUS DIDÀCTICS	
CAS 7: Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació. CAS 11: Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític. CAS 12: Participar activament i de manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.		CCAS 21. Trets demogràfics, econòmics, socials, polítics i culturals de la societat catalana, espanyola, europea i del món. Població i poblament. Migracions. CCAS 27. Drets humans. CCAS 28. Situacions de desigualtat, injustícia i discriminació.		<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer la diversitat social i cultural al món, a Europa i Espanya • Explicar les causes i els efectes de les migracions • Analitzar l'evolució de les migracions a Espanya i Catalunya 	
COMPETÈNCIES - CONTINGUTS CLAU	GRADACIÓ DEL NIVELL D'ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA A PARTIR DELS CRITERIS D'AVUACIÓ				
	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3		
CAS 7 – CCAS21	Describeix i ubica en mapes la diversitat social i cultural al món, especialment als àmbits més propers, i estableix les diferències fonamentals.	Describeix i ubica en diferents mapes la diversitat social i cultural al món, especialment als àmbits més propers, i explica les diferències fonamentals.	Describeix i ubica en diferents mapes la diversitat social i cultural al món, especialment als àmbits més propers, i interpreta les diferències, aportant hipòtesis pròpies.		
CAS 11 - CCAS28 CAS 12 - CCAS27	Describeix els fluxos migratoris al món, especialment als àmbits més propers, i enumera les causes.	Explica els fluxos migratoris al món, especialment als àmbits més propers, i valora la problemàtica que en genera.	Explica els fluxos migratoris al món, especialment als àmbits més propers, valora la problemàtica que en genera i la vincula amb el context de la seva ciutat.		